
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

נגיפים מחוללי סרטן - 94628

תאריך עדכון אחרון 12-05-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מדעים ביורפואיים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: עין כרם

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר אלכסנדר רובינסקי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: alexander.rouvinski@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ימים א-ה בתאום

מורי הקורס:

ד"ר לאה בראז,
פרופ אלברט טרבולוס,
ד"ר אלכסנדר רובינסקי

תאור כללי של הקורס:

הקורס מקנה ידע רחב בביולוגיה של נגיפים אונקוגניים (נגיפים מחוללי סרטן) ועוסק בהכרת מבנה ומנגנון התרבותם בתא, תוך דגש על מנגנונים מולקולאריים של הפיכת תא נורמאלי לתא סרטני ופתוגנזה של מחלות ממאירות הנגרמות ע"י נגיפים אלה.

מטרות הקורס:

להקנות הבנה של מנגנון השראת הסרטן ע"י נגיפים אונקוגניים באדם ובבעלי חיים, פעילותם של ובביולוגיה, התא של מולקולארית בביולוגיה הידע את לחדד ודרכם ואונקוגנים *tumor suppressors* של סרטן.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. לסווג את הנגיפים האונקוגניים על פי צורת הגנום ומנגנון פעולתם.
2. לתאר נגיפים אונקוגניים ספציפיים מקבוצת DNA ו-RNA ולהסביר כיצד הם גורמים לסרטן ובבני אדם ובבעלי חיים.
3. להסביר את מאפייני התהליך הסרטני הנגרם ע"י הנגיפים האונקוגניים.
4. להגדיר את האונקוגנים ואת ה-*tumor suppressors* ולתאר כיצד נגיפים אונקוגניים מפעילים או מנטרלים אותם במהלך ההדבקה וכיצד זה מוביל לטרנספורמציה של התא.
5. להשוות את מנגנון הפעילות של נגיפי DNA עם נגיפי RNA.
6. לפרט כיצד ניתן לחפש נגיף אונקוגני חדש וכיצד ניתן להוכיח את הקשר הסיבתי בינו לבין גידול סרטני.

דרישות נוכחות (%) :

אין

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות בלווי שקופיות

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מבוא. התפתחות הרעיון של נגיפים אונקוגניים במאה ה-20. תכונות של תאים נורמאליים ותאים סרטניים בתרבות רקמה, פעילות האנזים טלומראז. מוטציות הדרושות להפיכת תא הומאני לתא סרטני. (2 שעות)
2. נגיפי RNA אונקוגניים. מנגנון הרפליקציה של רטרו-וירוסים, פעילות האנזים Reverse Transcriptase. (2 שעות) ומורכבים פשוטים וירוסים-רטרו, *Transcriptase*.
3. רטרו-וירוסים אונקוגניים אקוטיים, *virus Sarcoma Rous*, מנגנון רכישת האונקוגנים, וירוסים דפקטיביים. סוגי האונקוגנים המצויים בנגיפים אקוטיים. פעילות האונקוגנים *src-v*, *Erb-v*, *sis-v*, *H*.

(שעות 2) *ras, v-myc.*

4. רטרו-וירוסים אונקוגניים כרוניים. מנגנוני הפעלת הפרוטו-אונקוגנים התאיים - *insertional mutagenesis. Friend leukemia virus* שני שלבי שני - *Mouse mammary tumor virus (MMTV)*, העברה צורות, *wnt, beta-catenin, notch* - הנגיף י"ע *superantigen*, הסרטן השראת מנגנון. הבנייה של וקטור רטרו-וירלי. *mutagenesis Insertional* בתרפיה גנטית של מחלת ה-*X1-SCD*. (2.5 שעות)

5. *Human T-cell leukemia virus type 1 (HTLV-1)*. הנגיף מבנה. *cell-to-cell transmission*, דרכי הדבקה בנגיף. מבנה הפרומוטור הויראלי ומנגנון הפעלתו ע"י החלבון *Tax*. פעילויות של חלבונים (שעות 1.5). אדם בבני הלויקמיה בהתפתחות מעורבותם *HBZ, Tax*,

6. *Small DNA tumor viruses. SV40* נגיפי של לפעילות כמודל *Antigen T Large*, הגנום ומבנה הפרומוטור של הנגיף. התרבותו בתאים פרמיסיביים ולא פרמיסיביים. השפעתם על *p53 suppressors tumor* ו-*pRb*. *antigen t Small* והשפעתו על *pp2A*. תנאים בהם הנגיף יכול לגרום לטרנספורמציה, מאפייני האינטגרציה של הנגיף לגנום התאי. (2 שעות)

7. *Human polyoma viruses. BKV* ו-*JCV* נגיפים. הנגיף *Antigen*, *Merkel cell polyoma virus (McPV)*, *DTs* - השיטת הנגיף גילוי, *Merkel cell carcinoma* לגידול סיבתי קשר הוכחת, התאי לגנום האינטגרציה מאפייני *Antigen*, (שעות 2) (*MCC*).

8. *Human Papilloma virus (HPV)*. הנגיף התרבות מנגנון, הגנום מבנה. תאי המטרה. פעילותם של החלבונים *E2, E7, E6* ו-*E2*. זנים אונקוגניים ולא אונקוגניים של הנגיף, קשר סיבתי של *HPV* לסרטן צוואר הרחם, מנגנון השראת הסרטן ע"י הנגיף. (2 שעות)

9. *Kaposi's sarcoma-associated herpesvirus (KSHV)*. הנגיף גילוי. *RDAs* - השיטת הנגיף גילוי. *sarcoma s'Kaposi*. מבנה גנום הנגיף. הדבקה ליטית ולטנטית. מעורבותם של גנים לטנטיים וגנים ליטיים בהשראת הגידול. פתוגנזה של *s'Kaposi sarcoma*. (שעות 2)

10. נגיפי *B Hepatitis* ו-*C Hepatitis*. ביולוגיה תאית ומולקולרית. קשר ל-*hepatocellular carcinoma (HCC)*. אפשריים מנגנונים, (שעות 2)

11. סיכום. מאפיינים כלליים של *carcinogenesis viral* בבני אדם ובבעלי חיים. מאפיינים כלליים של פעילות אונקוגנית של נגיפי *DNA* לעומת נגיפי *RNA*. קריטריונים להוכחת קשר סיבתי בין נגיף לגידול. (2 שעות)

חומר חובה לקריאה:

Robert A. Weinberg. *The Biology of Cancer*. 2nd edition. Garland Science, 2014.

מאמרי מחקר עדכניים בנושא וירוסים אונקוגניים.

חומר לקריאה נוספת:

מאמר מחקרי אחד ומאמר סקירה אחד יהיו חלק מחומר לבחינה.

מרכיבי הציון הסופי:

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 90 %

מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
10 %

מידע נוסף / הערות:
פרטים נוספים ומצגות נמצאים באתר הקורס ב- EKMD (פתוח לתלמידים הרשומים לקורס ולמוריו)